

Gemeente
Amsterdam

Biobased Academy

Schuin dak isolatie

19 december

Agenda

1. Opening (Femke Nagel - 5 min)
2. Voorstelrondje (Iedereen - 10 min)
3. Presentatie opties en mogelijkheden (Gerjan den Dolder - 20 min)
4. Vragen vanuit de woningcorporaties (Iedereen - 20 min)
5. Afronding en update gemeente (5 min)

Voorstelrondje

- **NAAM** ambassadeur en corporatie

Stel je voor....

alles loopt voorspoedig in 2025....

- **DATUM** Wanneer zou je het eerste biobased geïsoleerde schuin dak kunnen realiseren?
- **AANTAL** Hoeveel schuine daken zou jullie corporatie mogelijk in 2025 biobased kunnen isoleren?

Volgorde:

De Alliantie

DUWO

Eigen Haard

Lieven de Key

Rochdale

Stadgenoot

Ymere

Woonzorg

BIOBASED BOUWEN SCHUIN DAK

INLEIDING

- Wat is Biobased bouwen
- Voordelen-en-vooroordelen
Biobased bouwen
  - Welke materialen zijn er?
  - Keuze gebruik materiaal
  - Aandachtspunten in het werk
  - Afsluiting

OVER BIOBASED BOUWEN

- Duurzamere manier van bouwen
- Natuurlijke en hernieuwbare grondstoffen
- Dampopen-luchtdicht bouwen
- Aangenaam binnenklimaat

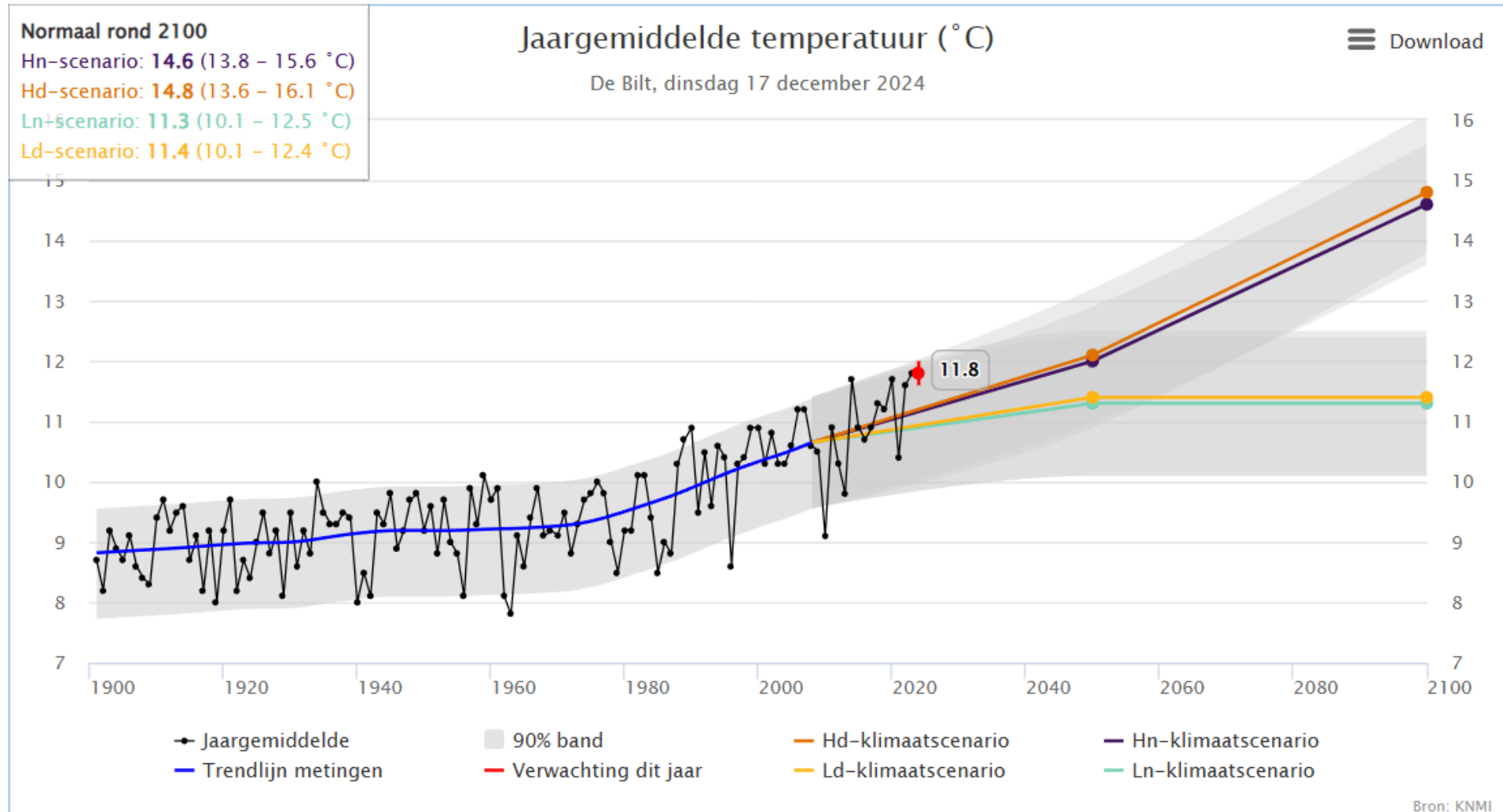

VOORDELEN BIOBASEDMATERIALEN

- Winter warm en zomer koel
- Geluidsbescherming
- Klimaatcomfort/gezond binnenklimaat
- Milieuvriendelijk
- Vochtregulerend

VERANDERING IN KLIMAAT

VOOROORDELEN BIOBASEDMATERIALEN

- Verwerking minder makkelijk
- Geeft veel stof tijdens het verwerken
- In aanschaf duurder t.o.v. traditionele materialen
- Certificering nog niet volgens Bbl

VORMEN VAN ISOLEREN

- Flexibele platen
- Inblazen van isolatie
- Hardere persing isolatie*

A landscape photograph showing a vast field of green crops in the foreground, transitioning to yellow fields in the distance. The sky is overcast with grey clouds. A white rectangular box is centered over the image, containing the text 'WELKE MATERIALEN ZIJN ER' in white, bold, uppercase letters.

**WELKE
MATERIALEN
ZIJN ER**

ISOLATIEMATTEN

Houtvezel

- Lambawaarde 0,036-0,038 m²/KW
- Densiteit 50 kg/m³
- Diktes 40-240mm

Katoen

- Lambawaarde 0,039 m²/KW
- Densiteit 20-45 kg/m³
- Diktes 40-240mm

Hennep

- Lambawaarde 0,037-0,040 m²/KW
- Densiteit 37-45 kg/m³
- Diktes 40-240mm

Schapenwol

- Lambawaarde 0,033-0,039 m²/KW
- Densiteit 18-30 kg/m³
- Diktes 40-240mm

Vlas

- Lambawaarde 0,038 m²/KW
- Densiteit 21-28 kg/m³
- Diktes 40-240mm

INBLAASISOLATIE

Cellulose

- Lambawaarde 0,037-0,039 m²/KW
- Densiteit 47-55 kg/m³
- Diktes 100-600mm

Houtvezel

- Lambawaarde 0,038m²/KW
- Densiteit 35-45 kg/m³
- Diktes 100-600mm

Circufloc kartonwol

- Lambawaarde 0,038 m²/KW
- Densiteit 25-60 kg/m³
- Diktes 100-600mm

Stro

- Lambawaarde 0,043-0,051m²/KW
- Densiteit 85-115 kg/m³
- Diktes 100-600mm

OPBOUW INBLAZEN

Opbouw

- Dakbeschot
- Gording
- Pro Clima Intello plus
- Regels 21/28x45mm H.O.H. 300mm
- Afwerking

INBLAAS- SPECIALISTEN

Iwood Projects

Inblazen van houtvezel en cellulose

Warmteplan

Inblazen van houtvezel,
cellulose en stro

Isoleerbewust

Inblazen van houtvezel, cellulose
en stro

Isolatiespecialist

Inblazen van houtvezel en stro

WANNEER KIES JE VOOR WELKE OPLOSSING

Inblazen

- Vanaf 60m²
- Repeterend werk
- Moeilijke holttes-hoeken

Voorbeeld inblazen bij dikte 140mm, dak 80m²

- Kosten materiaal ca. 510 euro
- Duur arbeid 1 dag, met 2 personen
  - Ca. 1140 euro
- 1 dag volledig geïsoleerd

WANNEER KIES JE VOOR WELKE OPLOSSING

Isoleren met matten

- Onder de 60m²
- Enkelvoudig werk
- Geen bijzondere constructie

Voorbeeld isoleren met matten dikte 140mm, dak 80m²

- Kosten materiaal ca. 1112 euro
- Duur arbeid 28 uur 3,5 dag
  - 1 persoon
- Snijverlies van 5-8%
- Extra uren en doorlooptijd t.o.v. inblazen
  - 8 uur
  - 2,5 dag extra

A photograph of a field of tall grasses at sunset. The sun is low on the horizon, creating a warm, golden glow. The sky is filled with scattered clouds, some of which are illuminated by the setting sun. A semi-transparent dark green overlay covers the middle portion of the image, containing the text.

AANDACHTSPUNTEN

Met na-isoleren

**LUCHTDICHT
&
DAMPOPEN BOUWEN**

LUCHTDICHT WERKEN

Kierafdichting d.m.v.
schapenwol en tapes

QV10 WAARDES

Gemiddeld tussen de 0,15dm³/s
en 0,20 dm³/s

Lagere waarden worden wel
behaald

GEEN PUR OF CHEMISCHE MIDDELEN

Minimalistisch en
gebruiksvriendelijk

KENMERKEN DAKEN

Jaren 50-60

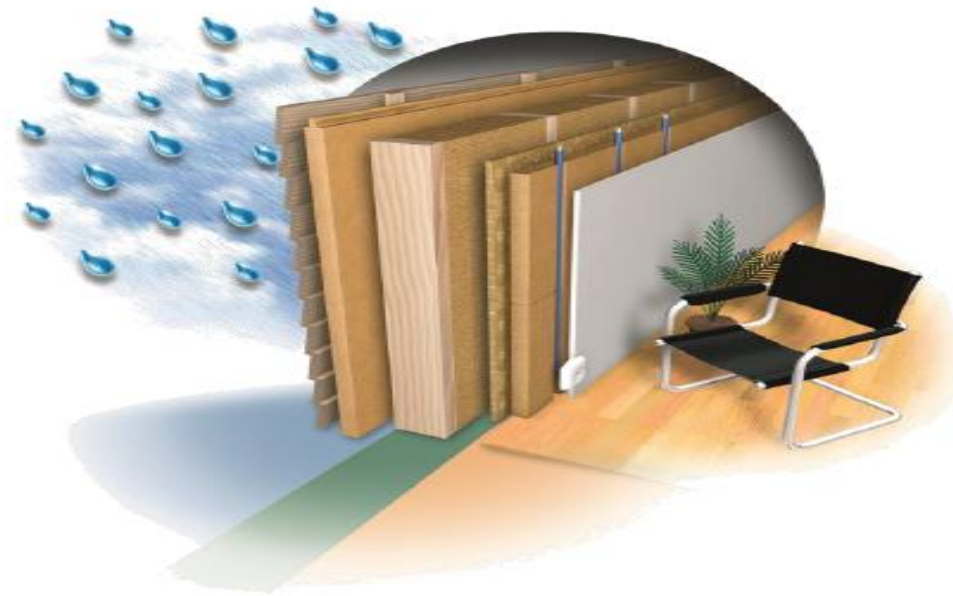
- Houten dakbeschot
- Gordingen 50x150/160mm
- Tengel 11x38mm + panlat
- Keramische pan

Jaren 70-80

- Houten dakbeschot of spaanplaat
- Gordingen 50x150mm of 70x170mm
- Opstalan plaat, EPS isolatie of geen isolatie
- Tengel 11x38mm + panlat
- Keramische pan

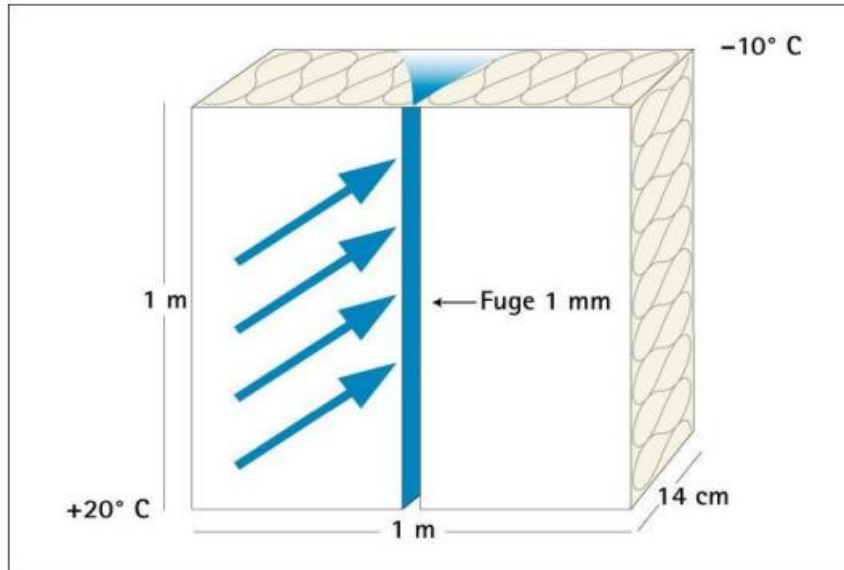
DAMPOPEN

- Geen (dichte) folies nodig?
- Vochtregulerend

Waarom luchtdichting?

- 30% energieverlies door luchtlekken
- Afbreuk aan de isolatiewaarde
- Convectorie in de schil tegengaan

Zonder kier (vocht door damprem) 0,5 g/m² dag

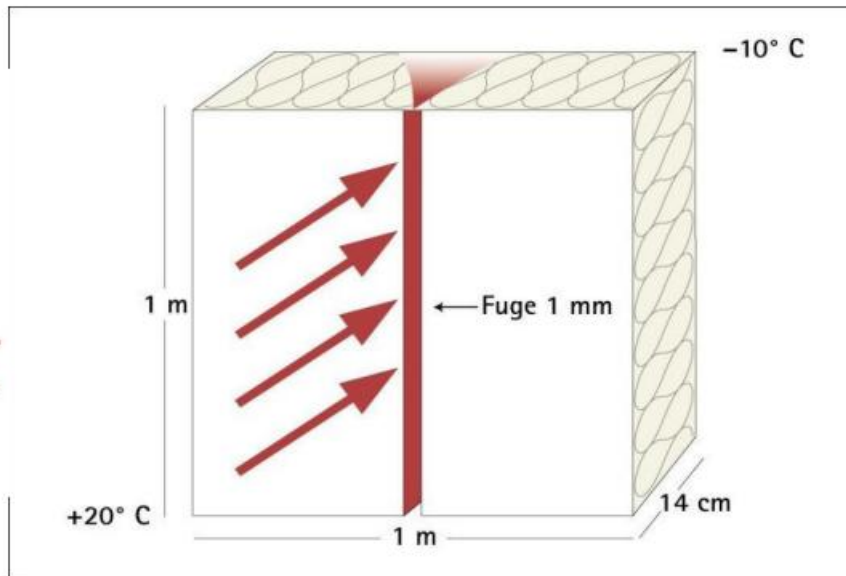
Met kier (vocht door kier) 800 g/m² dag

= Factor 1600

Randbedingungen:
 Innentemperatur +20° C
 Außentemperatur -10° C
 Druckunterschied 20 Pa
 Dampfbremse s_d-Wert 30 m

•Institut für Bauphysik, Stuttgart
 Quelle: DBZ 12/89, Seite 1639ff

... und die Dämmung ist perfekt

Zonder kier 0,30 W/m²K
 (Rd = 3,33)

Met kier 1,44 W/m²K
 (Rd = 0,69)

= Factor 4,8

Randbedingungen:
 Innentemperatur +20° C
 Außentemperatur -10° C
 Druckunterschied 20 Pa

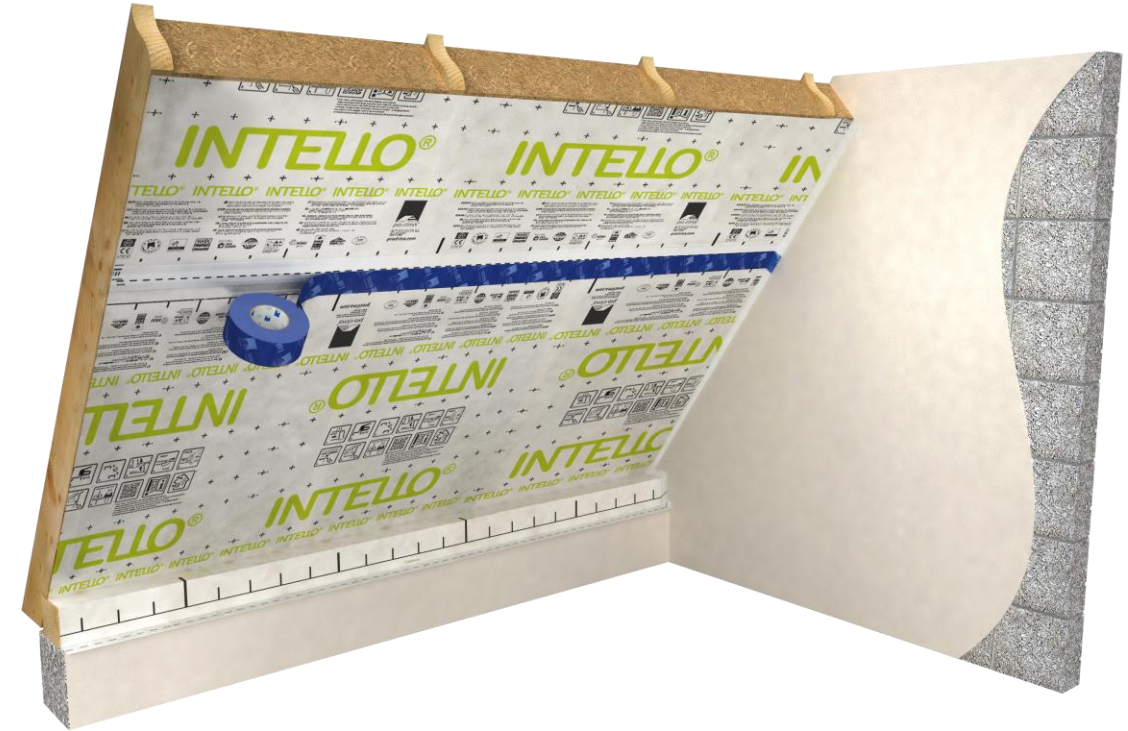
•Institut für Bauphysik, Stuttgart
 Quelle: DBZ 12/89, Seite 1639ff

... und die Dämmung ist perfekt

WELKE FOLIE PASSEN WE WAAR TOE?

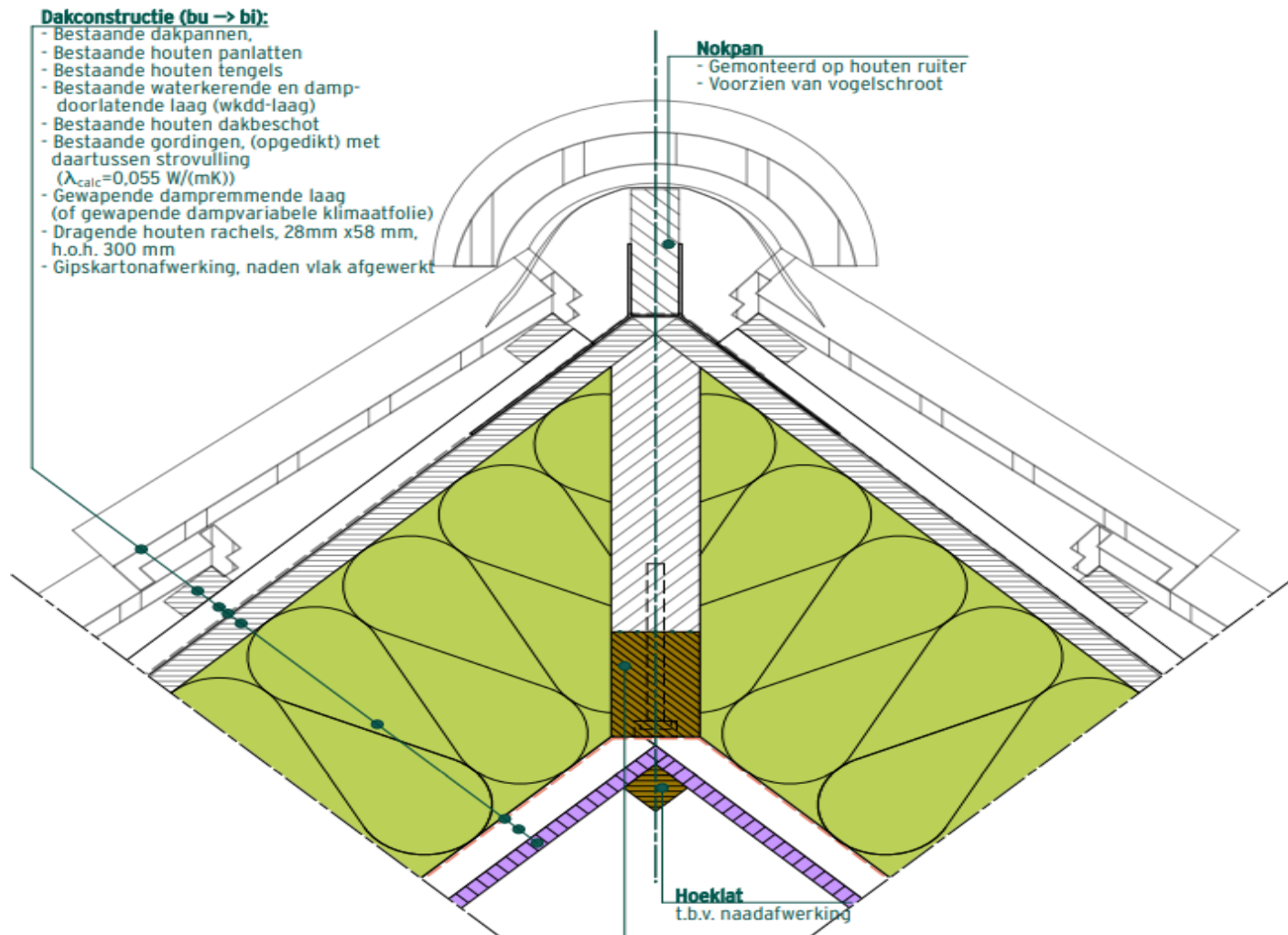
- Pro Clima intello/plus vochtvariabele folie
  - Na-isoleren van hellend-en-platdak binnenzijde
  - Na-isoleren van binnenmuren
  - Na-isoleren van vloeren en verdiepingsvloeren
- Pro Clima Intello plus X
  - Na-isoleren hellend dak aan de buitenzijde
- Pro Clima Solitex mento 3000 dampopen waterkerende folie
  - Buitenzijde hellend dak
- Dampdichte folie
  - Natte ruimten (badkamers en sauna's)
- Tapes, kitten en smeer/verspuitbare luchtafdichtingen

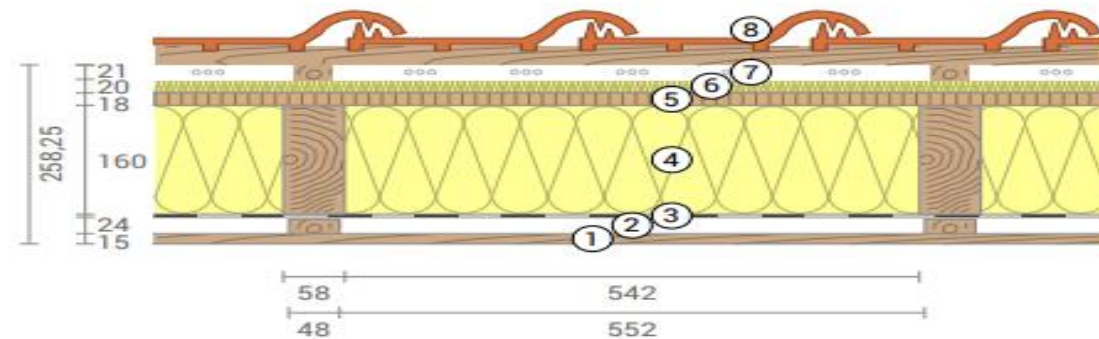

OPBOUWEN

NA-ISOLEREN HELLEND DAK JAREN 50-60

NA-ISOLEREN HELLEND DAK JAREN 70

- ① Houten GG delen 15x118mm (15 mm)
- ② Luchtspouw (24 mm)
- ③ pro clima INTELLO® PLUS
- ④ GUTEX Thermoflex (160 mm)

- ⑤ Spaanplaat (18 mm)
- ⑥ Opstalan PUR isolatieplaat 20mm (20 mm)
- ⑦ Vuren tengel 21x38mm (21 mm)
- ⑧ Keramische Dakpannen (103 mm)

VRAGEN?

BEDANKT

Gerjan van den Dolder

Natuurlijk bouwadvies

06-45745999

info@natuurlijkbouwadvies.nl

De volgende stap

Wo 8 jan: Live op locatie inblazen

Circa 1,5 uur - in Amsterdam

In de praktijk zien hoe biobased isolatiemateriaal wordt ingeblazen.

Je krijgt direct de kans om in gesprek te gaan met de co-maker en onderaannemer.

Let op: Beperkt plaatsen beschikbaar, dus meld je alvast aan!

Als er veel interesse is, plannen we een tweede bezoek.

16 januari : Technische kennismaking Biobased isoleren voor projectleiders

14.00 – 17.00 uur - het Eco-Paviljoen

Voor projectleiders, uitvoeringsbegeleiders of medewerkers die dagelijks bezig met isolatie- en renovatieprojecten? Dan mag je dit niet missen!

Deze training is kosteloos voor collega's van woningcorporaties.

Stuur de flyer vooral door en nodig je collega's uit!

→ Aanmelden via: sandra@hollandhoutland.nl

Update gemeente - Hans Valkhoff

Subsidiekansen

- Haal 40% voordeel uit '**Kansen voor West**'
- Biobased isoleren kan soms duurder uitvallen dan reguliere toepassingen, maar daar is nu een oplossing voor! Met de 40% co-financiering via Kansen voor West wordt deze financiële drempel verlaagd.
- De belangrijkste details:
  - Voor wie? Projecten in Amsterdam (stadsdelen Noord, Zuid-Oost of Nieuw-West).
  - Deadline? Projecten moeten vóór 2030 zijn afgerond.
  - Maximale bijdrage: €750.000. Verdeling: Op volgorde van inschrijving.
  - Beschikbaar budget: Per 18 november was er nog €0,8 miljoen beschikbaar. Mogelijk komt er volgend jaar extra budget vrij!
  - Inschrijven is eenvoudig: Kansen voor West – Subsidiepagina [Amsterdam / Klimaat / GTI - Het bevorderen van energie-efficiëntie in de bebouwde omgeving \(2.1.SA.G1\)](#)
- Hulp nodig? Neem contact op met Daan Jongejan via daan.jongejan@amsterdam.nl

Afronding

- Zie **nieuwsbrief** academy (16 dec) → stuur door intern!
- **Kennisbank**
Vanaf januari gaan we de kennis en kennissenbank vullen.
Ben je op zoek naar specifieke informatie voor een project? Laat het ons weten.
Voor vragen uit specifieke casussen kunnen we experts betrekken
Geef concrete casus dus aan ons door
- Vervolg...behoefte aan **nieuwe (online) bijeenkomst** in februari?
  - hoe loopt het?
  - waar loop je tegen aan?
  - wat heb je nodig om BB schuin dak te isoleren (randvoorwaarden/uitgangspunten ook voor intern draagvlak)?
  - plat dak casus om te verkennen met experts?

Fijne feestdagen!

DANK JULLIE WEL!

Vragen & contact:

Sandra@Hollandhoutland.nl

Martijn@rondt.eu

FemkeNagel@duregy.nl